

Nr 82.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om värnskatt för budgetåret 1944/45; given Stockholms slott den 4 februari 1944.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogat förslag till förordning om värnskatt för budgetåret 1944/45.

GUSTAF.

Ernst Wigforss

Förslag
till
förordning om värnskatt för budgetåret 1944/45.

Häri genom förordnas som följer.

1 §.

Värnskatt skall enligt vad i denna förordning stadgas för budgetåret 1944/45 erläggas till staten av

a) fysisk eller juridisk person, för vilken vid taxering år 1944 till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt beskattningsbart belopp fastställs, samt

b) fysisk person, för vilken vid taxering år 1944 till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt beskattningsbart belopp icke fastställs, såframt för honom beräknas ett taxerat belopp å minst 1 000 kronor och han enligt 1 och 4 §§ lagen om folkpensionering är skyldig erlägga pensionsavgift.

Värnskatt erlägges i den kommun, där den skattskyldige taxeras till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt.

2 §.

1 mom. Värnskatten skall utgöra

a) för sådana fysiska personer som avses i 1 § b):
fem kronor;

b) för övriga skattskyldiga fysiska personer ävensom för oskifta dödsbon och familjestiftelser:

när det till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt beskattningsbara beloppet icke överstiger 3 000 kronor: sex procent av det beskattningsbara beloppet, dock lägst fem kronor;

när det beskattningsbara beloppet överstiger

3 000 men icke	6000 kr.:	180 kr. för	3 000 kr. och 7	% av återstoden;
6 000 » »	9 000 » :	390 » »	6 000 » » 8	% » » » ;
9 000 » »	12 000 » :	630 » »	9 000 » » 10	% » » » ;
12 000 » »	15 000 » :	930 » »	12 000 » » 12,5	% » » » ;
15 000 » »	25 000 » :	1 305 » »	15 000 » » 15	% » » » ;
25 000 » »	35 000 » :	2 805 » »	25 000 » » 18	% » » » ;
35 000 » »	50 000 » :	4 605 » »	35 000 » » 21	% » » » ;
50 000 » »	100 000 » :	7 755 » »	50 000 » » 24	% » » » ;
100 000 » »	200 000 » :	19 755 » »	100 000 » » 27,5	% » » » ;
200 000 kr.		: 47 255 » »	200 000 » » 31	% » » » ;

c) för svenska aktiebolag, svenska ekonomiska föreningar, svenska försäkringsanstalter, som icke äro aktiebolag, sparbanker samt sådana utländska juridiska personer, som ej beskattas enligt b) här ovan:

tolv procent av det beskattningsbara beloppet;

d) för andra skattskyldiga än dem som avses under a)—c) här ovan:

sex procent av det beskattningsbara beloppet.

2 mom. Rörande skatteplikt för äkta makar och fördelning dem emellan av det för dem gemensamt uträknade skattebeloppet skall vad i 19 § förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt stadgas äga motsvarande tillämpning. I fall som avses i 1 § b) skall för makar, som under beskattningsåret levt tillsammans och vilkas beräknade taxerade belopp sammanlagt utgöra minst 1 000 kronor, värnskatten för båda makarna gemensamt utgå med fem kronor samt fördelas med hälften å vardera maken. Är i nämnda fall ena maken icke skyldig erlägga pensionsavgift, skall vid bedömande av skatteplikten hänsyn icke tagas till hans beräknade taxerade belopp.

3 §.

1 mom. Den som eftertaxerats till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1944 skall eftertaxeras jämväl till värnskatt enligt denna förordning till behörigt belopp.

2 mom. Har skattskyldig i uppgift eller upplysning, som avgivits till ledning vid taxering, lämnat oriktigt meddelande, eller har han, ehuru uppgiftspliktig, underlåtit avlämna uppgift eller infordrad upplysning, och har därav föranletts, att värnskatt, som enligt 2 § 1 mom. a) bort påföras den skattskyldige, icke blivit honom påförd, skall han eftertaxeras till värnskatt enligt denna förordning att utgå med i nämnda punkt angivet belopp.

4 §.

Har jämlikt bestämmelserna i 23 § eller 24 § 1 mom. förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt skattebefrielse meddelats för dödsbo, skall motsvarande befrielse åtnjutas jämväl i fråga om värnskatt enligt denna förordning. För dödsbo efter skattskyldig som avses i 1 § b) här ovan skola nyssnämnda bestämmelser äga motsvarande tillämpning i avseende å befrielse från värnskatt enligt denna förordning.

5 §.

Där jämlikt 24 § 2 mom. förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt dödsbo svarar för dylik skatt allenast med tillgångarna i boet eller delägare i skiftat dödsbo allenast för vad av skatten å hans lott belöper och allenast med sin lott i boet, skall motsvarande gälla i fråga om värnskatt enligt denna förordning.

6 §.

1 mom. Därest i anledning av överenskommelse eller beslut, varom förmäles i 29 eller 30 § förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt,

befrielse från skattskyldighet till nämnda skatt helt eller delvis skall åtnjutas, skall detta föranleda motsvarande befrielse från skattskyldighet enligt denna förordning.

I fall, varom i 29 och 30 §§ förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt sägs, må Konungen förklara, att värnskatt enligt denna förordning skall för skattskyldig fastställas till högre belopp än gällande bestämmelser eljest skulle föranleda, dock att skatten ej må komma att uppgå till större del, procentuellt beräknad, av det på grundval av träffad överenskommelse eller meddelat beslut fastställda beskattningsbara beloppet än skatten skulle utgjort av det beskattningsbara belopp, som skulle hava fastställts, om hänsyn ej tagits till överenskommelsen eller beslutet.

2 mom. Vad i 32 § förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt stadgas om rätt för Konungen att till undvikande av eller lindring i dubbelbeskattning förordna om efterskänkande av inkomst- och förmögenhetsskatt skall äga motsvarande tillämpning beträffande värnskatt enligt denna förordning.

7 §.

1 mom. Därest eftertaxering eller annan taxeringsåtgärd enligt denna förordning ifrågakommer, skola de rörande taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt meddelade bestämmelserna i tillämpliga delar lända till efterrättelse.

2 mom. Vill någon, som icke åsatts till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt beskattningsbart belopp, klaga över att värnskatt enligt denna förordning blivit honom påförd på grund av oriktig taxering, äger han däröver anföra besvär hos prövningsnämnd. Besvären skola vara inkomna till vederbörande länsstyrelse eller, om besvären angå skattskyldig vilkens taxering enligt 96 § 2 mom. taxeringsförordningen skall prövas av den mellankommunala prövningsnämnden, till denna nämnd inom sextio dagar efter det värnskatten blivit klaganden avfordrad.

8 §.

För tillämpning av denna förordning erforderliga föreskrifter utfärdas av Konungen.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:ts Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 4 februari 1944.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WIGFORSS, SKÖLD, ERIKSSON, QUENSEL, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, GJÖRES, EWERLÖF, RUBBESTAD.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anmäler *förslag till förordning om värnskatt för budgetåret 1944/45, m. m.* och anför därvid följande.

Vid min anmälan i statsrådet den 4 januari 1944 av finansplanen och beräkningen av inkomster å riksstaten för budgetåret 1944/45 uttalade jag, att någon hemställan om ändring i de för innevarande budgetår utgående skatterna icke inginge i budgetförslaget och att sålunda, bland annat, skalan för värnskatt icke torde böra förändras. Vidare anmälde jag beträffande frågan om beräkningen av de särskilda inkomsttitlarna, att inkomstiteln värnskatt preliminärt torde kunna i budgetförslaget uppföras i enlighet med riksräkenskapsverkets förslag eller med 500 miljoner kronor. I enlighet härmed upptogs i den till innevarande års riksdag avlämnade propositionen angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1944/45 under rubriken egentliga statsinkomster värnskatt med ett belopp av 500 miljoner kronor.

Med hänvisning till vad i statsverkspropositionen anförts och då frågan om uttagande av värnskatt torde kunna upptagas till avgörande utan att den slutliga regleringen av riksstaten avvaktas, förordar jag, att förslag nu framlägges för riksdagen om uttagande av värnskatt för budgetåret 1944/45 efter samma grunder, som fastställts för utgörandet av värnskatt innevarande budgetår. Till frågan om den avkastning, som en jämlikt dessa grunder uttagen värnskatt kan förväntas lämna under nästkommande budgetår, torde jag i annat sammanhang få återkomma.

Inom finansdepartementet har upprättats förslag till förordning i ämnet. Därest förslaget antages av riksdagen, torde i administrativ ordning få utfärdas bestämmelser rörande bl. a. debitering och uppbörd av skatten. I likhet med vad fallet är under innevarande budgetår torde värnskatten böra erläggas vid särskild uppbörd. Denna torde böra äga rum i februari eller mars 1945. Värnskatten torde även för nästa budgetår böra upptagas å samma debetsedel som inkomst- och förmögenhetsskatten.

*Departements-
chefen.*

I detta sammanhang torde jag ånyo få anmäla *frågan om skattegrupperingen*.

Härvid vill jag till en början erinra om att jag vid anmälan i statsrådet den 12 februari 1943 av nämnda fråga redogjorde för resultaten av den undersökning, som av socialstyrelsen verkställdts rörande förskjutningarna i levnadskostnaderna på olika orter. Jag konstaterade därvid att utvecklingen efter den senaste dyrortsgrupperingen var sådan, att en omgruppering av orterna inom dyrortsskalan knappast kunde äga rum utan att få karaktären av en verklig lönereglering. Därmed syntes också vara klart, att utgångspunkter för en omedelbar omgruppering icke kunde anses föreligga på grundval av dittills företagna utredningar. Om en omfattande lönesänkning för de dyrare orternas befattningshavare icke under nuvarande förhållanden kunde anses vara en rimlig utväg, finge lösningen av omgrupperingsproblemet efter den sammanpressning av de lokala prisskillnader, som inträtt, sökas i en mer eller mindre långt gående höjning av lönerna på ett stort antal billigare orter genom dessa orters uppflyttning i högre ortsgrupper. Bortsett från att den nuvarande tidpunkten vore illa lämpad för en dylik lönereglering, syntes det dock vara klart, att den icke kunde allvarligt övervägas utan en helt annan och mera ingående utredning av olika möjligheter till problemets lösning än som dittills ansetts erforderlig. I avvaktan på en sådan utredning, som icke heller kunde underlåta att söka hållpunkter för att bedöma den lämpliga tidpunkten för en mera ingripande omreglering, finge vissa provisoriska jämkningar i dyrortsgrupperingen övervägas.

Sedan jag vidare framhållit, att gällande skattegruppering erhållit förlängd giltighet till utgången av år 1942, uttalade jag att, då en allmän omgruppering, baserad på ny levnadskostnadsundersökning, icke kunde tänkas genomförd före utgången av år 1944, riksdagens medgivande borde inhämtas om fortsatt giltighet av gällande gruppering intill nämnda tidpunkt.

I enlighet med vad jag sålunda anfört föreslog Kungl. Maj:t i propositionen nr 68 till 1943 års riksdag, att riksdagen måtte medgiva, att gällande skattegruppering finge, utan hinder av 48 § 1 mom. kommunalskattelagen, erhålla förlängd giltighet till och med utgången av år 1944.

I sitt utlåtande i anledning av nyssnämnda proposition uttalade sammansatta stats- och bevillningsutskottet (utlåtande nr 1), att icke heller utskottet fann den av socialstyrelsen verkställda levnadskostnadsundersökningen lämpligen kunna läggas till grund för en ny dyrortsgruppering. Utskottet delade även uppfattningen, att en sådan omgruppering, vad anginge löner, knappast kunde äga rum utan att få karaktären av en verklig lönereglering samt att en mera ingående utredning av olika möjligheter till problemets lösning vore erforderlig. Utskottet förordade, att en allsidig och förutsättningslös utredning av frågan om dyrortsgrupperingens framtida bestånd och utförande skulle vidtagas samt att därvid erforderliga undersökningar rörande levnadskostnadernas lokala olikheter skulle äga rum. Utskottet ifrågasatte vidare, huruvida det icke skulle kunna befinnas lämpligt att för de här uppkommande frågornas allsidiga belysning anförtro utarbetandet

av grunder för levnadskostnadsundersökningen samt upprättandet av riktlinjer för omgrupperingen åt särskilda sakkunniga, därvid olika intressen och uppfattningar borde bli representerade. Utredningen borde snarast igångsättas och bedrivas med sådan skyndsamhet, att förslag till ny dyrortsgruppering kunde framläggas vid 1945 års riksdag. Under förutsättning att förslag till frågans lösning rörande såväl skattegruppering som lönegruppering kunde framläggas vid nämnda riksdag, ansåg utskottet — med hänsyn till önskvärldheten av enhetliga grunder i fråga om båda dessa grupperingar — att jämväl framläggandet av förslag till ny skattegruppering borde kunna anstå till 1945 års riksdag. Skulle emellertid oöverstigliga hinder möta för framläggande av ett slutligt förslag i dyrortsgrupperingsfrågan vid 1945 års riksdag, borde enligt utskottets mening tagas under övervägande, huruvida icke redan till 1944 års riksdag förslag borde framläggas rörande skattegrupperingen, även om ett sådant förslag finge anses innebära ett provisorium. Vad anginge grunderna för den föreslagna levnadskostnadsundersökningen borde dessa enligt utskottets mening fastställas i samband med undersökningen. Enligt utskottets uppfattning borde i större utsträckning än hittills tagas hänsyn till sådana kostnader, som visserligen ej kunde siffermässigt fixeras men som dock bidrogo till olikheten i levnadskostnaderna mellan skilda orter. Utskottet åsyftade därvid närmast de ökade kostnader som landsbygdens befolkning i jämförelse med stadsbefolkningen finge vidkännas för vissa förmåner såsom t. ex. sjukvård och hälsovård. Särskilt borde för landsbygdsbefolkningens del kostnaderna för resor för olika ändamål beaktas. Överhuvud taget borde enligt utskottets mening sådana kostnader, varöver människorna ej själva kunde råda, på ett eller annat sätt medräknas vid levnadskostnadsberäkningen. Vilket resultat den blivande levnadskostnadsundersökningen än komme att giva, förefölle det dock utskottet sannolikt, att spännvidden i ortsindexalen skulle visa sig avsevärt mindre än vid 1934 års levnadskostnadsundersökning. Med hänsyn härtill ifrågasatte utskottet, huruvida det kunde anses lämpligt att bibehålla det nuvarande stora antalet ortsgupper.

Under åberopande av vad sålunda och i övrigt anförts hemställde utskottet om bifall till propositionen, vilken hemställan bifölls av riksdagen (riksdagens skrivelse nr 119).

Genom kungörelse den 9 april 1943 (nr 168) angående ytterligare förlängd giltighet av gällande skattegruppering har Kungl. Maj:t, med stöd av riksdagens förenämnda beslut, förordnat, att den för åren 1935—1939 gällande indelningen för taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt samt kommunal inkomstskatt av samtliga orter i riket med avseende å levnadskostnadernas höjd skulle, utan hinder av 48 § 1 mom. kommunalskattelagen, äga förlängd giltighet till och med utgången av år 1943.

Vid min anmälan i statsrådet den 30 juni 1943 av frågan om fortsatt utredning av dyrortsgrupperingen framhöll jag, att denna utredning i enlighet med vad utskottet anförts borde uppdragas åt särskilda sakkunniga. På de sakkunniga borde i första hand ankomma att i princip pröva frågan om dyr-

ortsgrupperingens fortsatta bestånd och allmänna utformning De sakkunniga borde sålunda taga under omprövning de motiv, som föranlett införandet av en dyrortsgruppering, med ledning därav bilda sig en mening om principerna för denna gruppering samt taga ställning även till de av 1936 års lönekommitté föreslagna och av statsmakterna godkända grunderna för mätningen av lokala olikheter i levnadskostnaderna. Under förutsättning att dyrortsgrupperingen ansåges böra äga fortsatt bestånd, borde de sakkunniga framlägga förslag till de modifikationer i nämnda grunder, vartill de kunde finna anledning, samt till de nya utredningar av prisstatistisk natur, som vore erforderliga för att en dyrortsgruppering enligt av de sakkunniga förordade riktlinjer skulle kunna genomföras. Såsom av ärendets behandling vid 1943 års riksdag framginge, måste en ny dyrortsgruppering i vad avsåge lönerna komma att innebära en lönereglering. De sakkunniga borde lämpligen pröva, huruvida löneplanerna i de statliga avlöningsreglementena och de i analogi med dessa utformade författningarna i detta sammanhang borde omarbetas, samt — därest så vore fallet — taga ställning till spörsmålet om tidpunkten och riktlinjerna för en sådan reglering. Däremot finge frågan om regleringens närmare utformning upptagas till behandling i särskild ordning på samma sätt som övriga allmänna löneregleringsspörsmål. Det borde därför icke åligga de sakkunniga att framlägga förslag till nya löneplaner i de statliga avlöningsreglementena utan endast att föra undersökningen av dyrortsgrupperingsfrågan så långt, att en utgångspunkt erhöles för de förhandlingar som sedermera vid lämplig tidpunkt borde upptagas, om en överarbetning av löneplanerna visade sig påkallad. På det skattepolitiska området borde de sakkunnigas uppdrag på likartat sätt begränsas; eventuellt påkallade justeringar i fråga om skatteavdragen syntes sålunda böra bli föremål för särskild prövning med stöd av de resultat som nåddes vid de sakkunnigas utredningar. Vid verkställandet av utredningen av dyrortsgrupperingsfrågan borde utskottets uttalanden tjäna till ledning samt beaktande skänkas den omfattande diskussion som i övrigt förekommit i ämnet. Utredningen borde verkställas med största möjliga skyndsamhet och organiseras så, att eventuella prisundersökningar kunde upptagas vid sådan tidpunkt, att de kunde tillgodogöras i det fortsatta arbetet. När möjligheter förelåge att bedöma den tid arbetet kunde kräva, borde en redogörelse för arbetets organisation avlämnas, så att tillfälle erhöles att taga ställning till den av utskottet berörda frågan om framläggande av förslag till ett skatteprovisorium redan vid 1944 års riksdag.

I enlighet med vad jag sålunda anfört beslöt Kungl. Maj:t på min hemställan att tillkalla nio sakkunniga för verkställande av utredning angående ny dyrortsgruppering.

I skrivelse den 19 januari 1944 ha *de sakkunniga*, vilka antagit benämningen 1943 års dyrortskommitté, lämnat en översikt över det kommande utredningsarbetet såvitt det då kunde bedömas. Enligt kommitténs mening behövde på grundval av från olika håll inhämtat material utföras dels särskilda undersökningar beträffande budgetposterna livsmedel, bränsle, lyse, kläder

och »övriga utgifter», skatter och sjukvård dels ock en undersökning för utarbetande av budget gällande familjer i ett par högre inkomstlägen (ca 8 000 och 12 000 kr.). Dessa beräknades vara avslutade omkring den 1 september 1944. Vid denna tid kunde även ett par av de för bostadsposten erforderliga undersökningarna vara slutförda, nämligen en bearbetning av 1939/40 års hyresräkningsmaterial och en på material inom statens byggnadslånebyrå grundad utredning angående kostnaderna för nybyggda bostäder. En undersökning av bostädernas ytstorlek m. m. behövde även snarast möjligt påbörjas men kunde icke slutföras innan kommittén ansåge sig böra avgiva sitt betänkande med eventuella förslag till riktlinjer för ny dyrorts- och skattegruppering utan tidigast omkring den 1 maj 1945. Denna undersökning komme således huvudsakligen att få betydelse för det framtida genomförandet av en eventuell dyrortsgruppering men ansåges dock böra igångsättas redan nu. Kommittén hade för avsikt att i särskild ordning inkomma med förslag till dessa undersökningar. Av denna översikt framginge, att kommittén icke vore i stånd att avgiva betänkande å sådan tid, att på grund därav och efter erforderliga remisser m. m. beslut kunde fattas vid 1945 års riksdag. I ett sådant läge kunde fråga uppkomma huruvida förslag till provisorisk skattegruppering borde föreläggas 1944 års riksdag. Kommittén hade icke hittills kunnat anordna någon närmare undersökning angående skattegrupperingen. Att allenast på grundval av socialstyrelsens utredning införa ett skatteprovisorium, ansåge sig kommittén ej kunna förorda.

Slutligen torde i detta sammanhang böra anmälas, att t. f. chefen för socialstyrelsen i en till mig den 3 februari 1944 överlämnad promemoria redogjort för vissa överväganden inom verket rörande konsekvenserna för skattegrupperingen av de provisoriska jämkningar som genom beslut den 17 december 1943 vidtagits i lönegrupperingen. Promemorian är av följande innehåll.

Sedan socialstyrelsen i skrivelse den 20 maj 1942 till Kungl. Maj:t överlämnat en redogörelse för den genom Kungl. Maj:ts beslut den 23 maj och 13 juni 1941 anbefallda undersökningen rörande de lokala olikheterna i levnadskostnaderna, anbefalldes Kungl. Maj:t genom brev den 30 juni 1942 styrelsen att till chefen för finansdepartementet inkomma med förslag till riktlinjer för allmänna omgrupperingar av orterna i riket efter de konstaterade lokala olikheterna i levnadskostnaderna.

I skrivelse den 17 oktober 1942 överlämnade socialstyrelsen förslag till sådana riktlinjer. Detta förslag föranledde emellertid icke någon åtgärd, såsom anmäldes i proposition till 1943 års riksdag (nr 68). I stället genomfördes enligt beslut den 17 december 1943 (SFS 1943: 875) vissa provisoriska jämkningar i den gällande lönegrupperingen. Jämkningarna voro i huvudsak baserade på ett av socialstyrelsen den 14 augusti 1943 avgivet förslag i ämnet. Riktlinjerna för de gjorda jämkningarna innefattade i stort sett, att ingen nedflyttning i dyrortsgrupp skulle förekomma samt att vid uppflyttning skulle beaktas vissa särskilda förhållanden, såsom

a) en allmän mera betydande stegring av levnadskostnaderna enligt 1941 års prisundersökning, därvid i regel förutsattes, att för uppflyttning med en ortsgrupp prisstegringen motsvarat en höjning med minst två ortsgrupper;

b) en betydande påvisbar stegring av hyreskostnaderna efter hyresräkningen år 1939;

c) önskemålet att placera städernas ytterområden i samma ortsgrupp som staden i övrigt (i fråga om skattegrupperingen förekommer endast undantagsvis en sådan uppdelning);

d) en allmän fördyring å en del utpräglade förläggnings- eller industriorter efter 1941 års prisundersökning.

Inalles uppflyttades omkring 120 orter.

Till övervägande har nu upptagits frågan, huruvida ändringarna i lönegrupperingen böra föranleda en provisorisk jämkning av skattegrupperingen. Till en början bör därvid uppmärksammas, att gruppgränserna för skatte- och lönegrupperingarna icke sammanfalla. Den förstnämnda grupperingen omfattar som bekant fem grupper, den sistnämnda nio. Härav följer, att gruppintervallerna för skattegrupperingen bliva dubbelt så stora som motsvarande intervaller för lönegrupperingen (50 resp. 25 enheter). För uppflyttning i skattegrupp erfordras därför en betydligt kraftigare levnadskostnadsstegring än vad som kräves för uppflyttning i lönegrupp. Därtill kommer ytterligare, att skattegrupperingen innefattar färre orter än lönegrupperingen, varjämte städerna i allmänhet icke äro uppdelade i flera skattegrupper. Behovet av jämkningar måste därför vid skattegrupperingen bli väsentligt mindre än vid lönegrupperingen.

Detta har också bekräftats vid verkställda undersökningar. Sålunda har det visat sig, att därest såsom villkor för uppflyttning i skattegrupp kräves att förutsättningarna under punkt a) härövan äro för handen, skulle allenast fyra i stort sett obetydliga landskommuner uppflyttas. Modifieras förutsättningarna därefter, att levnadskostnadsstegringen fixeras till minst en halv grupp utöver gränsen till närmast högre ortsgrupp, skulle i allt fall icke mer än omkring 15 orter, flertalet obetydliga, komma i fråga till uppflyttning. Ej heller torde en uppflyttning därutöver genom skälighetsprövning leda till att mer än enstaka orter uppflyttades. Härtill kommer att en dylik prövning är förenad med betydande svårigheter. Under sådana förhållanden torde någon provisorisk jämkning av skattegrupperingen icke nu böra genomföras utan 1935 års gruppering böra bibehållas jämväl innevarande år.

Departements-
chefen.

Vid behandlingen av frågan om dyrortsgrupperingens fortsatta giltighet uttalade fjolårets riksdag, att det borde övervägas att till 1944 års riksdag framlägga förslag rörande skattegrupperingen, för den händelse det skulle visa sig omöjligt att till 1945 års riksdag framlägga slutligt förslag beträffande dyrortsgrupperingsfrågan i dess helhet. De sakkunniga, som fått sig anförtrodd uppgiften att verkställa den erforderliga nya utredningen av dyrortsgrupperingsfrågan, ha nu anmält, att de icke kunna avgiva förslag i ämnet inom sådan tid, att ärendet kan underställas 1945 års riksdag. De sakkunniga ha samtidigt uttalat, att de hittills icke kunnat anordna någon närmare undersökning rörande skattegrupperingen och icke kunde förorda, att man allenast på grundval av socialstyrelsens utredning skulle införa ett skatteprovisorium. Efter övervägande av frågan finner jag mig i likhet med de sakkunniga böra avstyrka, att förslag avlåtes till riksdagen angående provisorisk skattegruppering, baserad på nu föreliggande utredningsmaterial.

Även om en ny skattegruppering icke genomföres, kunde övervägas att genomföra sådana smärre jämkningar i gällande gruppering, som kunna svara mot de justeringar som ansetts påkallade i fråga om lönegrupperingen. Vid övervägande av detta spörsmål inom socialstyrelsen, som skulle ha att verk-

ställa en sådan jämkning, har det emellertid ansetts lämpligast att bibehålla gällande gruppering även år 1944. De skäl för denna ämbetsverkets ståndpunkt som redovisats i den promemoria från t. f. chefen för socialstyrelsen, för vars innehåll jag nyss redogjort, synas mig bärande.

Med hänsyn till vad fjolårets riksdag uttalade i dyrortsgrupperingsfrågan synes det lämpligt att frågans läge bringas till riksdagens kännedom.

Föredraganden hemställer härefter, att det inom finansdepartementet upprättade förslaget till *förordning om värnskatt för budgetåret 1944/45* måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Sören Lane.
